

direktiver. Direktivet vedrører adgangen til direkte livsforsikring udøvet gennem selskaber etableret i en medlemsstat. Direktivet er gennemført af EØS-landene.

Ved direktivet gennemføres princippet om hjemlandstilsyn og udstedelse af én tilladelse, der dækker hele fællesskabet.

Direktivet fastsætter bestemmelser om beregningen af de forsikringsmæssige hensættelser samt bestemmelser om spredning, lokalisering og kongruens vedrørende de aktiver, der modsvarer de forsikringsmæssige hensættelser.

Rådet har herudover udstedt direktiv nr. 91/674/EØF af 19. december 1991 om livsforsikrings-selskabers årsregnskaber og konsoliderede regnskaber. Direktivet indebærer en minimumsharmonisering af regnskabsreglerne for livsforsikrings-selskaber inden for EU. I praksis er der forskelle på tværs af EU. I Danmark opgøres aktiver og passiver til markedsværdi, mens de i en række andre lande opgøres til f.eks. anskaffelsesværdi.

Alt i alt er området for livsforsikringsvirksomhed dog ganske gennemreguleret inden for EU.

Den 11. oktober 2000 offentliggjorde Kommissionen et forslag til et direktiv, der skal regulere arbejdsmarkedsrelaterede pensionskassers aktiviteter inden for EU (pensionskassedirektivet). Forslaget er vedtaget som direktiv nr. 2003/41/EF af 3. juni 2003 og er implementeret i dansk ret ved lov nr. 1381 af 20. december 2004.

Pensionskassedirektivet vedrører den tilsynsmæssige anerkendelse af arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger i pensionskasser mellem medlemslandene i EU. Den skattemæssige behandling af ordningerne lades uberørt af direktivet.

Anerkendelsen af de arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser på tværs af grænserne i EU består i, at det enkelte medlemsland i EU skal tillade, at dets virksomheder kan anvende pensionskasser fra andre medlemslande til at administrere deres pensionsordninger, og at pensionskasser i det enkelte medlemsland kan administrere pensionsordninger, der dækker arbejdstagere fra andre medlemslande. Der er overordnet to betingelser, som skal være opfyldt for, at pensionskasserne kan drive grænseoverskridende virksomhed:

- 1) Pensionskassen skal overholde de tilsynsmæssige minimumsregler i pensionskassedirektivet.
- 2) Pensionsordningen skal være i overensstemmelse med værtslandets social- og arbejdsretlige lovgivning.

De tilsynsmæssige regler i direktivet vedrører kapitalisering, egenkapital, investering, godkendelse mv.,

mens de social- og arbejdsretlige regler vedrører eventuelle krav til ydelsessammensætningen i ordningerne, medlemmernes medbestemmelsesret, information til medlemmerne og muligheden for overførsel af pensionsrettigheder mellem forskellige ordninger.

Opfyldes ovennævnte krav ikke, har pensionskassen ikke ret til at tilbyde pensionsordningen på tværs af grænserne. Det fremgår af pensionsafkastbeskatningslovens § 15 C, som affattet ved § 1, nr. 15, i det samtidigt hermed fremsatte forslag til lov om beskatningen af pensionsordninger mv. og forskellige andre skatte-love (Fradragsret for indbetalinger til udenlandske pensionsordninger) (L 9), at det er en forudsætning for godkendelse efter aftalemodellen, at ordningen er tariffmæssigt opbygget. Udenlandske ikke-tariffmæssige ordninger vil derfor ikke være omfattet af skattepligten efter pensionsafkastbeskatningsloven, jf. nærværende lovforslags § 1, stk. 1, nr. 1.

Traditionelle livsforsikringsordninger og pensionskasseordninger

Størstedelen af pensionsordninger i danske livsforsikrings-selskaber og pensionskasser er baseret på et forsikringsteknisk system med garanterede pensionsydelse. Garantisystemet er ikke et specielt dansk fænomen. Det kendes i forskellige varianter over alt i verden som et karakteristisk grundtræk ved livs- og pensionsforsikring.

Sammenhængen mellem pensionstilsagnet og pensionsbidraget er herved baseret på nogle forudsætninger om rente, dødelighed, invaliditetshyppighed og omkostninger; sammenhængen fremgår af livsforsikrings-selskabets og pensionskassens tekniske grundlag. Populært sagt kan selskabet mv. beregne, hvad der kan udbetales i alderspension, når man forudsætter en fremtidig rente (grundlagsrenten), og når man tager højde for, at der løbende skal trækkes fra til omkostninger til forsikringens administration, til pension til dem, der bliver invalide, og endelig når man regulerer for, at nogle dør før normal pensionsalder.

Al forsikring går ud på at dele risici mellem forsikringsbestandens deltagere. Det gælder også for livs- og pensionsforsikring. Blandt deltagerne i et risikofællesskab foregår der derfor en omfordeling. Omfordelingen er åbenbar i forbindelse med invaliditet og dødsfald. De, der forbliver raske, betaler via deres præmier erstatning til dem, der mister arbejdsvenen. Ved dødsfald betaler fællesskabet erstatning til de efterladte for tab af forsørgelse. Også ved aldersdækning foregår der en omfordeling. Alderspensionen dækkes af bestandens opsparing, men de, der dør tid-